

Ε Κ Θ Ε Σ Η

**Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)**

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τέλη-Παράβολα, Οικειοθελής αποκάλυψη αδήλωτων εισοδημάτων, Ηλεκτρονικές συναλλαγές, Τροποποιήσεις του ν.4270/2014 και λοιπές διατάξεις».

A. Με τις διατάξεις του υπόψη σχεδίου νόμου προβλέπονται τα εξής:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Τροποποιούνται – συμπληρώνονται οι διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα (ν.3588/2007) και συγκεκριμένα, μεταξύ άλλων:

1. Επανακαθορίζονται οι αντικειμενικές προϋποθέσεις κήρυξης της πτώχευσης (πιθανότητα αφερεγγυότητας) και η σχετική διαδικασία κατάθεσης της αίτησης πτώχευσης και απόρριψης αυτής, η λήψη της απόφασης κήρυξης της πτώχευσης από το αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο, καθώς και οι συνέπειες της πτώχευσης ως προς τον οφειλέτη και ως προς τους πιστωτές (δυνατότητα ανάθεσης στον οφειλέτη από το πτωχευτικό δικαστήριο της διοίκησης, διαχείρισης και διάθεσης της πτωχευτικής περιουσίας με ή όχι περιοριστικούς όρους, εφόσον είναι προς το συμφέρον των πιστωτών, εκποίηση επιμέρους λειτουργικών κλάδων της επιχείρησης προς διατήρηση του ενεργητικού, τεκμήριο γνώσης του αντισυμβαλλόμενου όταν ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο, κ.λπ.). (άρθρα 1 και 2)

2.a. Καταργείται η επιτροπή των πιστωτών από όργανο της πτώχευσης.

β. Επανακαθορίζονται: i) οι λόγοι αναίρεσης που εξετάζονται αυτεπαγγέλτως επί αποφάσεως του πτωχευτικού δικαστηρίου και ii) τα καθήκοντα του εισηγητή δικαστή στην πτώχευση (ανάθεση ανακριτικών καθηκόντων σε ειδικούς ανακριτικούς υπαλλήλους του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ) ή σε άλλα ελεγκτικά όργανα της Διοίκησης, κ.λπ.).

γ. Προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης για περισσότερο χρόνο των καθηκόντων των εισηγητών στα Πρωτοδικεία Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης.

δ. Συντέμενεται (από 20 σε 10 ημέρες) η προθεσμία άσκησης προσφυγής κατά των διατάξεων του εισηγητή ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου.

ε. Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα σχετικά με τον διορισμό και την αντικατάσταση του συνδίκου, τον οποίο εφεξής το πτωχευτικό δικαστήριο ορίζει εφόσον διαθέτει άδεια διαχειριστή αφερεγγυότητας κατά τα οριζόμενα στην υποπαράγραφο Γ3 παρ.22 του άρθρου 2 του ν.4336/2015 (σήμερα ορίζεται δικηγόρος) και προσδιορίζονται οι υποχρεώσεις και τα καθήκοντα αυτού καθώς και ο τρόπος αμοιβής του.

στ. Ορίζεται ο εισηγητής δικαστής, αντί του πτωχευτικού δικαστηρίου, αρμόδιος να αποφαίνεται για την καταβολή του αναγκαίου ποσού προς τον οφειλέτη για τη στοιχειώδη διατροφή και συντήρηση αυτού και της οικογενείας του.

ζ. Επανακαθορίζεται η πτωχευτική διαδικασία με τη σύντμηση των προβλεπόμενων προθεσμιών για τη συνέλευση των πιστωτών, τη λήψη των αποφάσεων και λαμβάνεται μέριμνα για τον τρόπο εξακολούθησης εργασιών (άρθρα 3 και 4) της πτώχευσης.

3. Επανακαθορίζονται θέματα σχετικά με την αστική ευθύνη διοικητών κεφαλαιουχικών εταιρειών. (άρθρο 5)

4. Ρυθμίζεται εκ νέου η προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης και ειδικότερα, μεταξύ άλλων:

α. Καταργείται το προστάδιο δικαστικού ανοίγματος της διαδικασίας εξυγίανσης.

β. Προβλέπεται η δυνατότητα επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης που έχει συναφθεί μόνο από πιστωτές που συγκεντρώνουν το προβλεπόμενο ποσοστό χωρίς τη σύμπραξη του οφειλέτη, εφόσον αυτός βρίσκεται, κατά το χρόνο σύναψης της συμφωνίας, σε παύση πληρωμών.

γ. Παρέχεται η δυνατότητα και πριν από την κατάθεση αίτησης επικύρωσης συμφωνίας, λήψης προληπτικών μέτρων, άπαξ, μετά από αίτηση του οφειλέτη ή πιστωτή, υπό την προϋπόθεση προσκόμισης από τον αιτούντα 20% έγγραφης δήλωσης πιστωτών που εκπροσωπούν ποσοστό τουλάχιστον 20% του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη και συντρέχουν και οι προϋποθέσεις της επείγουσας περίπτωσης ή του επικείμενου κινδύνου, κατά τα οριζόμενα. Τα εν λόγω μέτρα ισχύουν κατ' ανώτατο όριο για 4 μήνες.

δ. Παρέχεται η δυνατότητα μεταβίβασης της επιχείρησης ή μέρους της, είτε σε τρίτο είτε σε εταιρεία που συνιστάται από τους πιστωτές, σύμφωνα με τα οριζόμενα είτε σε άλλη εταιρεία, υφιστάμενη ή νεοϊδρυόμενη, υπό τη μορφή εισφοράς εις είδος, τηρουμένων των προϋποθέσεων των άρθρων 9 και 9^α του κ.ν.2190/1920.

ε. Τα συμβαλλόμενα στη συμφωνία εξυγίανσης μέρη έχουν τη δυνατότητα να τροποποιήσουν τη συμφωνία εξυγίανσης κατά το μέρος που αφορά στους όρους μεταβίβασης της επιχείρησης ή μέρους της, εφόσον έως την ημερομηνία

συζήτησης της αίτησης επικύρωσης έχουν μεταβληθεί τα στοιχεία του μεταβιβαζόμενου ενεργητικού και προσκομίζεται με τις προτάσεις συμπληρωματική έκθεση του ορισθέντος εμπειρογνώμονα επί των τροποποιούμενων όρων.

στ. Προσδιορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες η συμφωνία εξυγίανσης μπορεί να ακυρωθεί με απόφαση του δικαστηρίου μετά από αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον.

ζ. Ορίζεται ότι, η ακύρωση της συμφωνίας εξυγίανσης επιφέρει αυτοδικαίως την αποδέσμευση των πιστωτών από τους όρους της συμφωνίας εξυγίανσης και την επαναφορά τους στην πριν από την επικύρωση της συμφωνίας νομική θέση τους ως προς το ύψος, το είδος, την εξασφάλιση και τα προνόμια των απαιτήσεών τους κατά του οφειλέτη, εφόσον είχαν διαμορφωθεί διαφορετικά στη συμφωνία εξυγίανσης, μετά από αφαίρεση των ποσών που τυχόν είχαν λάβει κατά τη συμφωνία. **(άρθρο 6)**

5.α. Καταργείται το δικαίωμα του συνδίκου να υποβάλλει πρόταση σχεδίου αναδιοργάνωσης και παρέχεται το δικαίωμα αυτό στους πιστωτές, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις.

β. Επανακαθορίζεται το ελάχιστο περιεχόμενο του σχεδίου, όπου μπορεί να προβλέπεται και η μεταβίβαση της επιχείρησης ως συνόλου ή επιμέρους λειτουργικών συνόλων (κλάδων) αυτής.

γ. Καταργείται επίσης, η δικαστική προεξέταση του σχεδίου και το πτωχευτικό δικαστήριο καθορίζει, με απόφασή του, την προθεσμία για την αποδοχή ή μη αυτού από τους πιστωτές.

δ. Προβλέπεται η δυνατότητα παράκαμψης της συναίνεσης του οφειλέτη αν είναι νομικό πρόσωπο, στην περίπτωση που αυτή εκδηλώνεται από το εκπροσωπευτικό όργανο αυτού.

ε. Ορίζεται ότι, σε περίπτωση ακύρωσης του σχεδίου αναδιοργάνωσης, η διαδικασία εισέρχεται αυτοδικαίως στο στάδιο της ένωσης των πιστωτών. **(άρθρο 7)**

6.α. Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα: **i)** εκκαθάρισης της περιουσίας του οφειλέτη και διανομής αυτής και ειδικότερα, μεταξύ άλλων, ορίζεται ότι: **(αα)** η εκποίηση της επιχείρησης του οφειλέτη μπορεί να πραγματοποιηθεί και κατά τα επιμέρους λειτουργικά σύνολα (κλάδους) αυτής, **(ββ)** αν στην περιουσία της επιχείρησης του οφειλέτη περιλαμβάνεται ακίνητο, για την εκτίμηση της αξίας αυτού λαμβάνεται υπόψη η εμπορική του αξία,

ii) διακήρυξης περί διενέργειας δημόσιου πλειοδοτικού διαγωνισμού και προβλέπεται σύντμηση των προθεσμιών κοινοποίησης της διακήρυξης για εκποίηση των ακινήτων του οφειλέτη,

iii) κατάταξης των πιστωτών διανομής του προϊόντος της πτωχευτικής εκποίησης.

β. Τίθενται οι προθεσμίες εντός των οποίων προσδιορίζονται υποχρεωτικά η συζήτηση της ανακοπής και η έκδοση της σχετικής απόφασης. **(άρθρο 8)**

7. Προβλέπεται απλοποιημένη διαδικασία επί πτωχεύσεων μικρού αντικειμένου. **(άρθρο 9)**

8. Επανακαθορίζονται θέματα περάτωσης της πτώχευσης. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων:

α. Προβλέπεται ότι, η πτώχευση περατώνεται και με την εξόφληση όλων των πτωχευτικών πιστωτών κατά το κεφάλαιο και τόκους μέχρι την κήρυξη της πτώχευσης.

β. Ορίζεται ότι, η τελεσίδικη επικύρωση του σχεδίου αναδιοργάνωσης και η περάτωση της πτώχευσης λόγω εξόφλησης όλων των πτωχευτικών πιστωτών συνιστούν λόγους αναβίωσης του νομικού προσώπου τηρουμένων των διατάξεων του εταιρικού δικαίου. **(άρθρο 10)**

9.a. Καταργούνται οι σχετικές με την αποκατάσταση του οφειλέτη φυσικού προσώπου ρυθμίσεις.

β. Επανακαθορίζεται η διαδικασία για την κήρυξη του οφειλέτη συγγνωστού.

γ. Προβλέπεται η απαλλαγή από το πτωχευτικό δικαστήριο του οφειλέτη φυσικού προσώπου από το υπόλοιπο των απαιτήσεων των πιστωτών που δεν ικανοποιείται από την πτωχευτική περιουσία, μετά από σχετική αίτηση περί απαλλαγής που υποβάλλεται από τον οφειλέτη κατά τα οριζόμενα και εφόσον τον κρίνει συγγνωστό. **(άρθρο 11)**

10. Προσδιορίζεται η έναρξη ισχύος των προτεινομένων τροποποιήσεων του Πτωχευτικού Κώδικα και περιλαμβάνονται μεταβατικής ισχύος διατάξεις σχετικά με την εφαρμογή επιμέρους ρυθμίσεων αυτού μέχρι την ενεργοποίηση του Μητρώου Διαχειριστών Αφερεγγυότητας με π.δ/γμα, κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της υποπαραγράφου Γ3 παρ.22 του άρθρου 2 του ν.4336/2015 **(άρθρο 13)**

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Τροποποιείται το νομοθετικό πλαίσιο της διοικητικής δικονομίας τόσο ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ) (π.δ/γμα 18/89) όσο και ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων (Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας – ΚΔΔ, ν. 2717/1999). Ειδικότερα:

1.a. Συμπληρώνονται οι γενικοί κανόνες δικονομίας του ΣτΕ και προβλέπεται, μεταξύ άλλων, η επιβολή αυξημένης δικαστικής δαπάνης στον ήττηθέντα διάδικο, σε περίπτωση που η έκταση του δικογράφου υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο, ανάλογα με τα ζητήματα που τίθενται με το ασκούμενο ένδικο μέσο ή ένδικο βοήθημα.

β. Επανακαθορίζονται οι προϋποθέσεις για την άσκηση των ενδίκων μέσων της αίτησης αναίρεσης και της έφεσης ενώπιον του ΣτΕ και εισάγεται το ένδικο μέσο της αίτησης επανάληψης της διαδικασίας ενώπιον του ΣτΕ για

καταδικαστική απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρα 14 – 16)**

2. Τροποποιούνται οι διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ΚΔΔ, ν. 2717/1999) και ειδικότερα:

α. Ανατίθεται στο μονομελές πρωτοδικείο η εκδίκαση των φορολογικών και τελωνειακών εν γένει διαφορών σε υποθέσεις με επίδικο αντικείμενο αξίας κάτω των 60.000 ευρώ.

β. Επαναπροσδιορίζεται η διαδικασία για την εξαίρεση των δικαστών και ρυθμίζονται επιμέρους ζητήματα της διοικητικής προδικασίας.

Προβλέπεται ότι, για την εισαγωγή στο ακροατήριο υποθέσεων με το ένδικο βοήθημα της αγωγής, καταβάλλεται το τριπλάσιο του προβλεπομένου για την προσφυγή παραβόλου (100 ευρώ), σύμφωνα με το άρθρο 126Α παρ. 6 του ν. 2717/1999.

γ. Εισάγεται ο θεσμός της ενδοδικαστικής συμβιβαστικής επίλυσης των διαφορών από αγωγές για απαιτήσεις από διοικητικές συμβάσεις, σύμφωνα με την οριζόμενη διαδικασία.

δ. Θεσπίζεται ο εισηγητής δικαστής σε διοικητικές διαφορές ουσίας και προσδιορίζονται τα καθήκοντα αυτού.

ε. Προβλέπεται ότι, στις φορολογικές και τελωνειακές εν γένει διαφορές, το δικαστήριο μπορεί να ορίσει τη μη αναστολή της λήψης ενός ή περισσότερων αναγκαστικών μέτρων είσπραξης, επί συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων του αιτούντος, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

στ. Επανακαθορίζεται η διαδικασία απαλλαγής από την προκαταβολή του τέλους δικαστικού ενσήμου και του παραβόλου για τους δικαιούχους του ευεργετήματος πενίας και προβλέπεται η διεξαγωγή ατελώς της σχετικής διαδικασίας. **(άρθρα 17 – 29)**

3. Περιλαμβάνονται ρυθμίσεις μεταβατικής ισχύος σχετικά με τη λήψη μέτρων για την επιτάχυνση της διοικητικής δίκης και ειδικότερα, ανατίθεται, στον πρόεδρο πρωτοδικών, η αρμοδιότητα εκδίκασης εκκρεμών ενδίκων βοηθημάτων για υποθέσεις επί φορολογικών και τελωνειακών εν γένει διαφορών, καθώς και χρηματικών διαφορών με αντικείμενο μέχρι 60.000 ευρώ, που ασκήθηκαν μέχρι τις 31-12-2012, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρο 30)**

4.a. Ορίζεται σε εβδομήντα δύο (72), ο συνολικός αριθμός των οργανικών θέσεων του Κλάδου ΔΕ Δακτυλογράφων υπαλλήλων τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας.

β. Μετατρέπονται πενήντα δύο (52) κενές οργανικές θέσεις του προαναφερόμενου Κλάδου σε σάραντα έξι (46) συνολικά ΠΕ Κατηγορίας διαφόρων Κλάδων και σε έξι (6) του Κλάδου ΥΕ/Φυλάκων. **(άρθρο 31)**

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Αναπροσαρμόζονται τα παράβολα, τα τέλη και τα δικαστικά έξοδα και εισάγονται ρυθμίσεις για την αποτελεσματική παρακολούθηση της είσπραξής τους από τους δικαιούχους φορείς. Συγχρόνως, επανακαθορίζονται οι πόροι του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑΧΔΙΚ). Ειδικότερα:

1. Τροποποιούνται – συμπληρώνονται οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και αναπροσαρμόζονται τα παράβολα, τα τέλη και τα δικαστικά έξοδα, για τις διαδικασίες ενώπιον των πολιτικών, διοικητικών και ποινικών δικαστηρίων, ως ακολούθως:

Πολιτική Δικαιοσύνη

α. Καταργείται το δικαστικό ένσημο στις αναγνωριστικές αγωγές. Η ρύθμιση καταλαμβάνει και τις αγωγές που ασκήθηκαν ως καταψηφιστικές πριν την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου, εφόσον μετατραπούν σε αναγνωριστικές μετά την έναρξη ισχύος του.

β. Στις περιπτώσεις εργατικών διαφορών για τις οποίες καταβάλλεται δικαστικό ένσημο, αυτό καθορίζεται σε ποσοστό τέσσερα τοις χιλίοις (4%) επί της αξίας του αντικειμένου της αγωγής ή άλλου δικογράφου που υποβάλλεται σε οποιοδήποτε δικαστήριο του Κράτους και υπόκειται σε δικαστικό ένσημο κατά τις οικείες διατάξεις (σύμφωνα, με τις οποίες, το ύψος του δικαστικού ενσήμου ορίζεται σε 8% επί της αξίας του αντικειμένου της αγωγής ή άλλου δικογράφου, εφόσον το αιτούμενο ποσό είναι ανώτερο των 200 ευρώ).

γ. Θεσπίζεται παράβολο, υπέρ του ΤΑΧΔΙΚ, ως προϋπόθεση για τη χορήγηση αναβολής, κατόπιν αιτήματος του διαδίκου, πλην των περιπτώσεων αποχής δικηγόρων, το οποίο κυμαίνεται από 20 έως 40 ευρώ, κατά περίπτωση.

Ομοίως, θεσπίζεται παράβολο ύψους 50 ευρώ, για τη χορήγηση αναβολής κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 575 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Στις περιπτώσεις που το αίτημα υποβάλλεται από το ΤΑΧΔΙΚ, ως διάδικο, το παράβολο εισπράττεται υπέρ του Δημοσίου.

δ. Το ύψος των παραβόλων για την άσκηση έφεσης, αναίρεσης και αναψηλάφησης και ανακοπής ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων, επανακαθορίζεται ως ακολούθως:

- 75 – 150 ευρώ, για την έφεση (αντί 200 ευρώ),
- 250 – 400 ευρώ, για την αναίρεση (αντί 300 ευρώ),
- 400 – 500 ευρώ, για την αναψηλάφηση (αντί 400 ευρώ),
- 120 – 300 ευρώ, για την ανακοπή (σήμερα κυμαίνεται από 88 – 290 ευρώ). (άρθρα 33 – 35)

Διοικητική Δικαιοσύνη

α. Θεσπίζεται παράβολο, υπέρ του ΤΑΧΔΙΚ, ως προϋπόθεση για τη χορήγηση αναβολής, κατόπιν αιτήματος του διαδίκου, πλην των περιπτώσεων αποχής δικηγόρων. Για τις δίκες ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ), το εν λόγω παράβολο ορίζεται σε 50 ευρώ, ενώ για τις δίκες ενώπιον

των διοικητικών δικαστηρίων, κυμαίνεται από 30 – 50 ευρώ, κατά περίπτωση. Όταν το αίτημα υποβάλλεται από το ΤΑΧΔΙΚ, ως διάδικο, το παράβολο εισπράττεται υπέρ του Δημοσίου.

β. Αναπροσαρμόζεται το ύψος του παραβόλου για τα ασκούμενα ενώπιον του ΣτΕ ένδικα μέσα. Μεταξύ άλλων, αυξάνεται στα 200 ευρώ (από 150) το απαιτούμενο παράβολο για την άσκηση έφεσης και στα 350 ευρώ (από 250) το παράβολο για την άσκηση αναίρεσης επί συγκεκριμένων διαφορών, ενώ επέρχεται μείωση της τάξεως των 50 ευρώ στα λοιπά μνημονευόμενα παράβολα του άρθρου 36 του π.δ. 18/89.

γ. Τίθεται κατώτατο όριο ύψους 150 ευρώ, για τη χρηματική ποινή που επιβάλλεται σε περίπτωση παραβίασης του άρθρου 42 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ΚΔΔ, ν. 2717/1999), για την καλόπιστη διεξαγωγή της δίκης.

δ. Μειώνεται το ποσοστό (από 50% σε 20%), βάσει του οποίου υπολογίζεται το ποσό που καταβάλει ο εκκαλών μέχρι την ημερομηνία της αρχικής δικασίμου, επί του οφειλόμενου σύμφωνα με την πρωτόδικη απόφαση, κύριου φόρου, δασμού ή τέλους εν γένει, στις χρηματικού αντικειμένου φορολογικές και τελωνειακές εν γένει διαφορές.

ε. Διπλασιάζεται το παράβολο για την αίτηση αναθεώρησης, αυξάνονται κατά 50 ευρώ τα παράβολα για την έφεση και την αντέφεση, ενώ μειώνονται αντίστοιχα τα παράβολα για τις αιτήσεις διόρθωσης ή ερμηνείας και τις αιτήσεις προσωρινής δικαστικής προστασίας (άρθρο 277 του ΚΔΔ). Επίσης, επανακαθορίζεται το παράβολο για την έφεση και την αντέφεση στις χρηματικού αντικειμένου φορολογικές και τελωνειακές εν γένει διαφορές, οριζόμενο στο 1% επί του αντικειμένου της διαφοράς και μέχρι του ποσού των 15.000 ευρώ.

στ. Αυξάνονται επίσης, τα παράβολα για τα ασκούμενα ένδικα βοηθήματα και μέσα ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου και κυμαίνονται από 20 – 100 ευρώ, κατά περίπτωση.

ζ. Αυξάνεται στα 750 ευρώ (από 500), το απαιτούμενο παράβολο για την προσφυγή ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων αλλά και της Επιτροπής Ανταγωνισμού, για υποθέσεις του ν.3959/2001, για την προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού. **(άρθρα 36 – 39)**

Ποινική Δικαιοσύνη

α. Θεσπίζεται παράβολο ύψους 50 ευρώ για το παραδεκτό της υποβολής αίτησης εξαίρεσης, το οποίο αναπροσαρμόζεται με κ.ν.α.

β. Μειώνεται από τα 100 ευρώ στα 70 ευρώ, το ύψος του παραβόλου για το παραδεκτό της υποβολής μήνυσης, και στα 50 ευρώ για την έγκληση, το οποίο αναπροσαρμόζεται με κ.ν.α. Επίσης, για την προσφυγή του εγκαλούντος κατά της διάταξης του εισαγγελέα, καθώς και του κατηγορουμένου κατά της απευθείας κλήσης, καταβάλλεται παράβολο μειωμένο κατά 50 ευρώ.

γ. Το τέλος πολιτικής αγωγής μειώνεται από τα 50 στα 40 ευρώ.

δ. Αυξάνονται οι χρηματικές ποινές και τα πρόστιμα που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή επιμέρους διατάξεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. **(άρθρα 40 – 41)**

2. Τροποποιούνται – συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 10 του ν.δ. 1017/1971, το οποίο αναφέρεται στους πόρους του ΤΑΧΔΙΚ και αυξάνονται οι μποκοεψωτικές εισφορούς υπέρ του Ταμείου, ως ακολούθως:

- από 20% σε 30%, η εισφορά επί του καταβαλλόμενου δικαστικού ενσήμου,

- από 3, 4 και 15 ευρώ σε 4, 6 και 18 ευρώ, αντιστοίχα, ή εισφορά αλληλής στην παράσταση δικηγόρων ενώπιον των δικαστηρίων κατά περίπτωση,

- από 0,5, 3 και 0,5 ευρώ, σε 1, 4 και 2 ευρώ, αντίστοιχα, η εισφορά από τη σύνταξη συμβολαιογραφικών πράξεων και την έκδοση αντιγράφων αυτών, καθώς και από τη σύνταξη λοιπών πιστοποιητικών και αντιγράφων, από τις αρμόδιες αρχές. (άρθρο 42)

(áρθρο 42)

3. Εισάγονται ρυθμίσεις με σκοπό τη διασφάλιση της διαφάνειας για τα δικαστικά τέλη, τα παράβολα και τα δικαστικά έξοδα. Ειδικότερα:

α. Με υπουργική απόφαση, συνιστάται νομοπαρασκευαστική επιτροπή που αναλαμβάνει την κωδικοποίηση της νομοθεσίας για τα δικαστικά τέλη, τα παράβολα και, εν γένει, τη δικαστική δαπάνη ως προς όλες τις διαδικασίες όλων των δικαιοδοσιών.

β. Στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, διατηρείται ηλεκτρονική εφαρμογή, με την οποία μπορεί να υπολογιστεί το κόστος των δικαστικών τελών, παραβόλων, μεγαρόσημων και λοιπών δαπανών ανά διαδικασία και είδος ενδίκου βοηθήματος ή μέσου ή διαδικαστικής πράξης. Με υπουργική απόφαση, καθορίζονται οι λεπτομέρειες διαχείρισης και λειτουργίας της εν λόγω ηλεκτρονικής εφαρμογής.

ηλεκτρονικής εφαρμογής.
Αντίστοιχες υποχρεώσεις θεσπίζονται και για τις Δικαστικές Αρχές και τους Δικηγορικούς Συλλόγους της χώρας, οι οποίοι οφείλουν να τηρούν στην επίσημη ιστοσελίδα τους ενημερωμένους πίνακες των δικαστικών τελών, παραβόλων, μεγαρόσημων και λοιπών δαπανών, ανά διαδικασία και είδος έγδικου μέσου ή βοηθήματος. (άρθρο 43)

4. Περιλαμβάνονται μεταβατικής ισχύος διατάξεις αναφορικά με την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων, για την αναπροσαρμογή των παραβόλων, των τελών και των δικαστικών εξόδων. (άρθρο 44-45)

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Ρυθμίζονται λοιπά θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Λιαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Ειδικότερα:

1.α. Καταργείται το ν.π.δ.δ. «Ινστιτούτο Κρητικού Δικαίου» (Ι.Κ.Δ.) εποπτείας του ως άνω Υπουργείου (ιδρυτικός ν.1999/1991), ο σκοπός και οι αμοδιότητες του οποίου περιέρχονται στον Δικηγορικό Σύλλογο Χανίων.

β. Το προσωπικό με σχέση εργασίας ι.δ.α.χ. που υπηρετεί στο Ι.Κ.Δ., μεταφέρεται αυτοδικαίως με την ίδια σχέση εργασίας, σε προσωποπαγίες θέσεις στον Δικηγορικό Σύλλογο Χανίων, ο οποίος υπεισέρχεται στις

απαιτήσεις, τις υποχρεώσεις και τις πάσης φύσεως εκκρεμείς υποθέσεις του καταργούμενου νομικού προσώπου.

γ. Στον εν λόγω Δικηγορικό Σύλλογο περιέρχονται επίσης, η κυριότητα και κάθε άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί της κινητής περιουσίας του Ι.Κ.Δ. χωρίς την τήρηση οποιουδήποτε τύπου, πράξης ή συμβολαίου και χωρίς αντάλλαγμα, με τις οριζόμενες επιφυλάξεις.

- Με υπουργική απόφαση, συγκροτείται τριμελής επιτροπή για τη διενέργεια απογραφής της κινητής περιουσίας του Ι.Κ.Δ.

δ. Ταμειακά υπόλοιπα και υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών του Ι.Κ.Δ., καθώς και τυχόν αδιάθετο ποσό της κρατικής επιχορήγησης μεταφέρονται, εντός της οριζόμενης προθεσμίας, με εντολή του εποπτεύοντα Υπουργού, σε λογαριασμό του Δικηγορικού Συλλόγου Χανίων και αποτελούν πόρους αυτού, για την εξυπηρέτηση των σκοπών του νομικού προσώπου.

ε. Ειδικότερα λεπτομερειακά θέματα σχετικά με την κατάργηση του ανωτέρω νομικού προσώπου, ρυθμίζονται με υπουργική απόφαση. (άρθρο 46)

2. Ορίζεται ότι, τα δικαιολογητικά και οι αιτήσεις των δικαιούχων δικηγόρων και άλλων προσώπων για την πληρωμή αυτών στο πλαίσιο παροχής νομικής βοήθειας, διαβιβάζονται από το αρμόδιο Δικαστήριο εφεξής στο Ταμείο Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑΧΔΙΚ) αντί του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που ισχύει. (άρθρο 47)

3. Τροποποιούνται οι διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων (ν.4194/2013) και συγκεκριμένα προβλέπεται η συμμετοχή και γραμματέων στις επιτροπές και τις ομάδες που συνιστώνται για τη διεξαγωγή του πανελλήνιου διαγωνισμού υποψηφίων δικηγόρων, η αποζημίωση των οποίων καθορίζεται με κ.ν.α.. (άρθρο 48)

4. Τροποποιούνται οι διατάξεις που αφορούν τους Συμβολαιογράφους [Κώδικας Συμβολαιογράφων (ν.2830/2000)], σχετικά με τις μεταθέσεις αυτών και συγκεκριμένα:

α. Ορίζεται ότι, η μετάθεση συμβολαιογράφου εντός της ίδιας ειρηνοδικειακής περιφέρειας δεν επιτρέπεται.

β. Καταργείται η ισχύουσα ρύθμιση της παρ.6 του άρθρου 10 ν.δ. 3082/1954, σχετικά με την οριζόμενη προθεσμία (λήγει 31-12-2016) μετά την πάροδο της οποίας δεν είναι δυνατή: i) η αίτηση για έκδοση κληρονομητηρίου, ii) η εγχείριση προς τους προϊσταμένους των οικείων Δ.Ο.Υ. δήλωσης κληρονομίας και iii) η αίτηση μεταγραφής δηλώσεων αποδοχής κληρονομίας, χωρίς την προσκόμιση βεβαίωσης του αρμόδιου Γραμματέα Πρωτοδικών, περί υπάρξεως ή μη διαθήκης. (άρθρο 49)

5. Μεταφέρεται για την 31-3-2017 (αντί την 1-1-2017 που προβλέπεται) η έναρξη ισχύος των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας (Βιβλίο IV άρθρα 345-374 ν.4412/2016), που ρυθμίζουν το νέο σύστημα προδικαστικής προστασίας

στο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων και διέπουν τις διαφορές από πράξεις ή παραλείψεις που εκδίδονται ή συντελούνται μετά την εν λόγω ημερομηνία.

(άρθρο 50)

6. Ορίζεται ότι, στους σκοπούς του ΤΑΧΔΙΚ (ν.δ. 1017/1971) εντάσσεται και η χρηματοδότηση του ν.π.δ.δ. «Ινστιτούτο Διεθνούς και Αλλοδαπού Δικαίου» εποπτευόμενο από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με το ποσό των 50 χιλ. ευρώ, ετησίως, για τις δαπάνες στέγασης και λειτουργίας αυτού. (άρθρο 51)

7. Τροποποιούνται οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, που αναφέρονται στη διεξαγωγή εκλογών για την ανάδειξη των μελών των οργάνων διοίκησης συνδικαλιστικών οργανώσεων, επιμελητηρίων, συνεταιρισμών και λοιπών σωματείων και ενώσεων και προβλέπεται, εφεξής, η συμμετοχή δικηγόρου, ως δικαστικού αντιπροσώπου, που προεδρεύει της εκλογικής – εφορευτικής επιτροπής, για τη διεξαγωγή της σχετικής διαδικασίας (κατά τα ισχύοντα, ορίζεται δικαστικός λειτουργός). (άρθρο 52)

8.a. Επανακαθορίζονται οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (Γ.Ε.Γ.Κ.Α.Δ.) (άρθρο 9 ν.4320/2015), στις οποίες συμπεριλαμβάνονται: **i)** και η λήψη καταγγελιών επί υποθέσεων διαφθοράς στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, και καταγγελιών για υποθέσεις παρατυπίων, υπόνοιας απάτης και απάτης στα συγχρηματοδοτούμενα, διακρατικά και λοιπά προγράμματα, **ii)** η επεξεργασία και ο σχεδιασμός δράσεων συγχρηματοδοτούμενων, διακρατικών και λοιπών προγραμμάτων, στα οποία συμμετέχει.

β.ι) Στις αρμοδιότητες του Γραφείου Συντονισμού Δράσης και Επιχειρησιακού Σχεδιασμού του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), που λειτουργεί στην ανωτέρω Γενική Γραμματεία, περιλαμβάνεται και ο συντονισμός των ερευνών και ελέγχων για την καταπολέμηση οικονομικών παραβάσεων, εγκλημάτων καθώς και λοιπών παράνομων οικονομικών δραστηριοτήτων σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.).

ii) Επανακαθορίζεται η οργανωτική δομή της Γ.Ε.Γ.Κ.Α.Δ. και προστίθενται τρία (3) νέα Γραφεία: (αα) Γραφείο Καταγγελιών, στο οποίο αποσπάται για μια τριετία, με δυνατότητα παράτασης ένας εισαγγελικός λειτουργός με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση, (ββ) Γραφείο Εθνικού Στρατηγικού Σχεδιασμού Καταπολέμησης της Διαφθοράς και (γγ) Γραφείο Συντονισμού Πολιτικών Καταπολέμησης της απάτης, με τις οριζόμενες αρμοδιότητες.

iii) Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη στελέχωση της Γ.Ε.Γ.Κ.Α.Δ. στο προσωπικό της οποίας συμπεριλαμβάνονται και οι ειδικοί σύμβουλοι και οι ειδικοί συνεργάτες που προσλαμβάνονται σύμφωνα με το π.δ. 63/2005 (άρθρο 55 παρ.14).

iv) Αυξάνεται κατά είκοσι (20) (από 30 σε 50) το σύνολο των μετατασσομένων, αποσπώμενων και προσλαμβανόμενων υπαλλήλων στη

ΓΕ.Γ.ΚΑ.Δ., χωρίς να μεταβάλλεται ο αριθμός των ειδικών συμβούλων και ειδικών συνεργατών που προσλαμβάνονται κατά τα ανωτέρω και δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δεκαπέντε (15). (άρθρα 53 – 56)

9. Τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 93 του ν. 4129/2013 (Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο) και ορίζεται, σε βάρος του υποχρέου, δεκαετής παραγραφή της αξιώσης του δικαιούχου για την αναπλήρωση του διαχειριστικού ελλείμματος. [Κατά τα ισχύοντα, προβλέπεται εικοσαετής παραγραφή των αξιώσεων (άρθρο 249 Α.Κ.) και των χρηματικών απαιτήσεων του Δημοσίου (άρθρο 136 παρ. 3, ν. 4270/2014)].

Επίσης, προβλέπεται ότι, ο χρόνος φύλαξης των ενταλμάτων πληρωμής και κάθε διαχείρισης, ο οποίος ανέρχεται σε δέκα (10) έτη, παρατείνεται σε εκκρεμείς περιπτώσεις καταλογισμού μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης για τη δημοσιονομική διαφορά. (Σήμερα τα εν λόγω δικαιολογητικά φυλάσσονται για είκοσι χρόνια, χωρίς να επιτρέπεται η καταστροφή τους πριν την παρέλευση της προθεσμίας για την άσκηση των ενδίκων μέσων).

(άρθρο 56α)

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Εισάγονται ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών.

1.α. Παρέχεται, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις μέχρι και τις 31-5-2017, η δυνατότητα υποβολής φορολογικής δήλωσης στους φορολογούμενους που δεν έχουν υποβάλει δήλωση ή έχουν υποβάλει ελλιπτή ή ανακριβή δήλωση.

Προβλέπεται:

- μετά την υποβολή, η διενέργεια διορθωτικού προσδιορισμού του οφειλόμενου κύριου φόρου, τέλους ή εισφοράς, του πρόσθετου φόρου ή προστίμου λόγω εκπρόθεσμης υποβολής, καθώς και του τόκου, σύμφωνα με τις μνημονευόμενες διατάξεις. Εφόσον δεν προκύπτει φόρος προβλέπεται απαλλαγή από το οριζόμενο πρόστιμο,

- για τις αρχικές και τροποποιητικές δηλώσεις που υποβάλλονται κατά τα ανωτέρω, αναλόγως του χρόνου υποβολής και του έτους εντός του οποίου έληξε η προθεσμία υποβολής της αρχικής δήλωσης, μείωση του οφειλόμενου πρόσθετου φόρου κατά τα οριζόμενα ποσοστά επί του κύριου φόρου και συντελεστές αναπροσαρμογής.

β. Παρέχεται, κατά παρέκκλιση των οριζομένων στις διατάξεις του ν. 4174/2013, δυνατότητα υπαγωγής στην ανωτέρω ρύθμιση και των φορολογούμενων για τους οποίους έχει εκδοθεί ή θα εκδοθεί εντολή ελέγχου μέχρι και τις 31-5-2017, στις ειδικώς οριζόμενες περιπτώσεις. Αντίστοιχα, παρέχεται έκπτωση στον πρόσθετο φόρο κατά τα ποσοστά που ορίζονται επί του κύριου φόρου.

γ. Απαλλάσσονται της επιβολής προστίμων καθώς και άλλων φορολογικών, διοικητικών ή ποινικών κυρώσεων και μέτρων, οι υπαγόμενοι στις ανωτέρω ευνοϊκές ρυθμίσεις, κατά τα ειδικώς οριζόμενα, ενώ αίρονται και τυχόν επιβληθέντα διασφαλιστικά μέτρα, υπό τις αναφερόμενες προϋποθέσεις.

δ. Απαριθμούνται οι περιπτώσεις και κατηγορίες προσώπων που εξαιρούνται της δυνατότητας υπαγωγής στις ανωτέρω ευνοϊκές ρυθμίσεις.

ε. Ρυθμίζονται λοιπά ζητήματα σε σχέση με τα προαναφερόμενα, μεταξύ των οποίων:

- ο τρόπος καταβολής της οφειλής για τους, υπαγόμενους στις ανωτέρω ρυθμίσεις,
- η δυνατότητα ένταξής τους σε πρόγραμμα ρύθμισης οφειλών κατά τις κείμενες διατάξεις,
- οι επιπτώσεις από την μη τήρηση των προϋποθέσεων καταβολής της οφειλής ή από την απώλεια της ρύθμισης, που συνεπάγονται την επιβολή: i) της διαφοράς, από τον μη καταβληθέντα πρόσθετο φόρο και ii) των προστίμων εκπρόθεσμης δήλωσης από τα οποία αρχικώς απαλλάχθηκαν.

(άρθρα 57-61)

2.a. Θεσπίζονται ρυθμίσεις για την προώθηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών και κατά βάση:

- παρατίθενται οι έννοιες των όρων που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση του ανωτέρω σκοπού,
- οριοθετείται το πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω ρυθμίσεων (πράξεις και μέσα πληρωμής με κάρτα, καθώς και ηλεκτρονικές πληρωμές εν γένει από καταναλωτές),
- καθορίζονται οι περιπτώσεις για τις οποίες δεν εφαρμόζονται τα θεσπιζόμενα,
- προβλέπεται, σε σχέση με τους δικαιούχους πληρωμής, η υποχρέωσή τους να:

  - i. αποδέχονται μέσα πληρωμής με κάρτα για την ολοκλήρωση των συναλλαγών τους με τους καταναλωτές,
  - ii. συμβάλλονται με νομίμως αδειοδοτημένους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, κατά τα ειδικώς οριζόμενα,
  - iii. ενημερώνουν τους καταναλωτές σχετικά με την αποδοχή από πλευράς τους καρτών και μέσων πληρωμής. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) ευρώ, το ύψος του οποίου μειώνεται στο ήμισυ εφόσον εξοφληθεί εντός της οριζόμενης προθεσμίας,
  - προβλέπεται, σε σχέση με τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών που δραστηριοποιούνται στη χώρα, η υποχρέωσή τους να γνωστοποιούν προς την αρμόδια υπηρεσία, τιμολογιακά στοιχεία για τα προσφερόμενα από αυτούς προϊόντα και υπηρεσίες.

β. Παρέχεται εξουσιοδότηση για την ρύθμιση, με κ.ν.α., των προαναφερόμενων ζητημάτων σχετικά με την εφαρμογή των προτεινομένων ρυθμίσεων, μεταξύ των οποίων οι επιβαλλόμενες κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης των σχετικών υποχρεώσεων (υποχρέωση γνωστοποίησης, κ.λπ.)

(άρθρα 62-67)

3.a. Θεσπίζεται υποχρέωση πραγματοποίησης των δαπανών απόκτησης αγαθών και λήψης υπηρεσιών με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής

(κάρτες και μέσα πληρωμής με κάρτες, πληρωμή μέσω λογαριασμού πληρωμών Παρόχων Υπηρεσιών Πληρωμών του ν. 3862/2010, χρήση ηλεκτρονικού πορτοφολιού) κατά τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος, βάσει της ειδικώς οριζόμενης κλίμακας και υπό τις προβλεπόμενες εξαιρέσεις.

Σε περίπτωση μη κάλυψης του ελάχιστου απαιτούμενου ποσού της οριζόμενης κλίμακας, ο φόρος προσαυξάνεται κατά τα ειδικώς οριζόμενα. Η εν λόγω υποχρέωση ισχύει από το φορολογικό έτος 2017 και μετά.

β. Οι μειώσεις φόρου για ιατρικές δαπάνες του άρ. 18 του ν. 4172/2013 ισχύουν εφόσον οι οριζόμενες ιατρικές δαπάνες έχουν πραγματοποιηθεί με τη χρήση μέσων πληρωμής με κάρτα ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής.

(άρθρο 68)

4. Επανακαθορίζεται το πλαίσιο για τη διασφάλιση και έλεγχο των συναλλαγών του άρθρου 20 του ν. 3842/2010. Μεταξύ άλλων, μειώνεται από 1.500 ευρώ στα 500 ευρώ το ύψος της συνολικής αξίας των φορολογικών στοιχείων, που εκδίδονται για την πώληση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, τα οποία οφείλεται να εξοφλούνται από τους λήπτες τους, αποκλειστικώς με τη χρήση μέσων πληρωμής με κάρτα ή άλλο ηλεκτρονικό μέσο. (άρθρο 69)

5. Θεσπίζεται Πρόγραμμα Δημοσίων Κληρώσεων (Λοταρία) που θα βασίζεται στις συναλλαγές που έχουν πραγματοποιηθεί με τη χρήση μέσων πληρωμής με κάρτα ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής, για την αγορά αγαθών ή τη λήψη υπηρεσιών, και σύμφωνα με το οποίο θα επιβραβεύονται όσοι κληρώνονται με χρηματικά ή και σε είδος έπαθλα. Το συνολικό διανεμόμενο χρηματικό ποσό θα επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό και δε δύναται να υπερβαίνει το ποσό των δώδεκα (12) εκατ. ευρώ ετησίως.

(άρθρο 70)

6.a. Αναδιοργανώνεται το Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών (Σ.Μ.Τ.Λ. και Λ.Π.). Ειδικότερα.

β. Δημιουργείται στη Γ.Γ.Δ.Ε. δημόσιο μητρώο που περιλαμβάνει τα υπόχρεα πρόσωπα του Σ.Μ.Τ.Λ. και Λ.Π., και το οποίο είναι προσβάσιμο ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος TAXISNET κ.λπ.

γ. Καθίσταται υποχρεωτική η ονομαστικοποίηση του ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής, με ταυτοποίηση του κατόχου του. Από την απαγόρευση ανώνυμων μέσων πληρωμής θα εξαιρούνται όσοι τομείς θα προσδιορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, εφόσον δεν παρουσιάζουν υψηλό κίνδυνο για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες κ.λπ.

Επίσης, εισάγονται σχετικές απαγορεύσεις ως προς τη διανομή ηλεκτρονικού χρήματος και την είσπραξη έναντι τρίτου με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής κ.λπ.

(άρθρο 71)

7. Προστίθενται στις μη εκπιπτόμενες επιχειρηματικές δαπάνες και οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο εργασιακής σχέσης, όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 12 του ν. 4172/2013 (εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις), εφόσον η τμηματική ή ολική εξόφληση δεν

έχει πραγματοποιηθεί με τη χρήση ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής ή μέσω παρόχου υπηρεσιών πληρωμών. **(άρθρο 72)**

8. Προβλέπεται η επιβολή προστίμου σε περίπτωση μη:

- συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010, σχετικά με την ηλεκτρονική διαβίβαση των δεδομένων των εκδιδόμενων λογιστικών αρχείων-στοιχείων των υποκείμενων σε φόρο φυσικών και νομικών προσώπων,
- υποβολής ή υποβολής ανακριβών στοιχείων, αναφορικά με τις οριζόμενες υποχρεώσεις των φορολογουμένων, κ.λπ.. **(άρθρο 73)**

9. Προβλέπεται ότι, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών: **a.** καθορίζονται οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των Παρόχων Ηλεκτρονικής Τιμολόγησης, καθώς και οι διαδικασίες ελέγχου των τιμολογίων και των στοιχείων λιανικής πώλησης που εκδίδονται και αυθεντικοποιούνται με τη χρήση υπηρεσιών των εν λόγω παρόχων,

β. παρέχεται η δυνατότητα θέσπισης επιπλέον μέτρων, κινήτρων με σκοπό την περαιτέρω προώθηση των ηλεκτρονικών πληρωμών. **(άρθρα 74 και 75)**

10. Τροποποιούνται οι σχετικές διατάξεις για τον έλεγχο, την εκκαθάριση και πληρωμή των δαπανών του Δημοσίου που περιέχονται στο π.δ. 151/1998 και ειδικότερα:

a. Ορίζονται οι οικονομικές υπηρεσίες των φορέων, σύμφωνα με το άρθρο 69Γ του ν. 4270/2014, ως αρμόδιες αρχές για την άσκηση του ελέγχου, καθώς και εκκαθάρισης και έκδοσης των σχετικών Χρηματικών Ενταλμάτων (Χ.Ε.), αντί των Υπηρεσιών Δημοσιονομικού Ελέγχου (Υ.Δ.Ε.) και του Ειδικού Λογιστηρίου, που καταργούνται από 1-1-2017.

β. Προβλέπεται ότι τα Χ.Ε. που δεν εξοφλήθηκαν μέσω της Ενιαίας Αρχής Πληρωμής (Ε.Α.Π.) αποστέλλονται, μετά την εξόφλησή τους, στο Ελεγκτικό Συνέδριο για την άσκηση κατασταλτικού ελέγχου (καταργείται δηλαδή ο προληπτικός έλεγχος μέσω της θεώρησης των Χ.Ε. από το Ε.Σ.).

γ. Προβλέπονται η ηλεκτρονική, μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Δημοσιονομικής Πολιτικής (Ο.Π.Σ.Δ.Π.), ακύρωση και εξόφληση των Χ.Ε. και καθορίζονται οι πάγιες και οι ειδικές διαδικασίες εξόφλησής τους (συμψηφισμός απαίτησης – οφειλών σε περίπτωση οφειλών του δικαιούχου προς το Δημόσιο ή/και προς ασφαλιστικό φορέα, κατάσχεση χρηματικής απαίτησης εις χείρας του Δημοσίου ως τρίτου κ.α.). **(άρθρα 76-81)**

11.α. Επανακαθορίζεται η διαδικασία έκδοσης και θεώρησης των Επιτροπικών Ενταλμάτων (Ε.Ε.), η οποία διενεργείται ηλεκτρονικά μέσω του Ο.Π.Σ.Δ.Π. από τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες των Υπουργείων κ.λπ. (αντί των Υ.Δ.Ε. των Υπουργείων), στις οποίες ανατίθεται και η αρμοδιότητα παρακολούθησης της πορείας των πιστώσεων που μεταβιβάζονται ηλεκτρονικά στους δευτερεύοντες διατάκτες, καθώς και η αρμοδιότητα

ανάκλησης των Ε.Ε. Κατά την έκδοση των Ε.Ε., ο ασκούμενος έλεγχος από το Ε.Σ. είναι κατασταλτικός αντί προληπτικός.

β. Παρατίθενται τα βιβλία που τηρούνται υποχρεωτικά, μέσω του Ο.Π.Σ.Δ.Π., από τις οικονομικές υπηρεσίες των φορέων. (άρθρα 82-85)

12.a. Επαναπροσδιορίζονται:

- τα όργανα που είναι αρμόδια για τον έλεγχο, την εκκαθάριση, την ενταλματοποίηση κ.λπ. των δαπανών, καθώς και για την εξόφληση και συμψηφισμό των Χ.Ε. και καθορίζεται η ευθύνη τους,
- το θεσμικό πλαίσιο βάσει του οποίου μπορεί να ζητείται η διενέργεια επιτόπου ελέγχου,
- το όργανο που εισηγείται την ανάθεση ελέγχου στον Υπουργό Οικονομικών, με απόφαση του οποίου καθορίζεται, μεταξύ άλλων, η αποζημίωση των εκάστοτε ελεγκτικών οργάνων. (άρθρα 86-92)

13.a. Αναδιοργανώνονται οι Διευθύνσεις Οικονομικού των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων Αττικής, Κρήτης, Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας, Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου, Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας και Μακεδονίας – Θράκης. Ειδικότερα:

Το υφιστάμενο Τμήμα Προϋπολογισμού μετονομάζεται σε Τμήμα Προϋπολογισμού, Δημοσιονομικών Αναφορών και Πληρωμών.

Τα Τμήματα Προμηθειών και Διαχείρισης Υλικού, και Κρατικών Οχημάτων συγχωνεύονται.

Προστίθεται το Τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης.

Επίσης, προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες των ανωτέρω Τμημάτων και καθορίζονται οι κλάδοι των υπαλλήλων που προϊστανται στα Τμήματα αυτά.

β. Τροποποιείται ο Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου και μεταξύ άλλων:

- καταργείται το Τμήμα Διαφάνειας και Σχεδιασμού Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών για τον πολίτη της Διεύθυνσης Εσωτερικών, καθώς και το Τμήμα Μητρώου και Γραμματειακής Υποστήριξης της Διεύθυνσης Εθνικών Κληροδοτημάτων,

- συνιστώνται δύο (2) νέα τμήματα το Τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης και το Τμήμα Προμηθειών και Διαχείρισης Υλικού, ενώ μετονομάζεται το Τμήμα Προϋπολογισμού και Εκκαθάρισης Αποδοχών σε Τμήμα Προϋπολογισμού, Δημοσιονομικών Αναφορών και Πληρωμών κ.λπ..

(άρθρο 93)

14.a. Προβλέπεται, ως προς το κλείσιμο του οικονομικού έτους 2016, ότι οι Δημοσιονομικές Υπηρεσίες Εποπτείας και Ελέγχου (Δ..Υ.Ε.Ε.), θα διενεργούν όλες τις απαραίτητες πράξεις και θα παραλαμβάνουν τα σχετικά δικαιολογητικά για την εφαρμογή των ειδικώς οριζόμενων διατάξεων.

β. Παρατείνεται κατά ένα μήνα η προθεσμία των τριών (3) μηνών μετά τη λήξη του οικονομικού έτους σχετικά με τη διενέργεια τακτοποιητικών λογιστικών εγγραφών για την εμφάνιση εσόδων και εξόδων του κρατικού λογιστικού που πραγματοποιήθηκαν κατά το οικονομικό έτος 2016.

Προϋπολογισμού

γ. Θεσπίζεται υποχρέωση για τις Δ.Υ.Ε.Ε. εντός του πρώτου δεκαημέρου του Ιανουαρίου 2017 να αποστείλουν στις οικονομικές υπηρεσίες των φορέων, καταστάσεις με τα ανεκτέλεστα υπόλοιπα εκχωρήσεων και κατασχέσεων εις χείρας του Δημοσίου ως τρίτου, καθώς και αντίγραφα των αναγγελιών εκχωρήσεων και κατασχετηρίων.

δ. Θεωρούνται νόμιμες, κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί ανάληψης υποχρεώσεων και κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, οι κάθε είδους δαπάνες του Υπουργείου Οικονομικών ή δαπάνες που βαρύνουν τον προϋπολογισμό του εν λόγω Υπουργείου που έχουν διενεργηθεί κατά το έτος 2016. Οι δαπάνες αυτές δύνανται να καταβάλλονται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών του τρέχοντος και του επόμενου οικονομικού έτους.

ε. Δαπάνες για τις οποίες οι σχετικές αποφάσεις ανάκλησης πιστώσεων του προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών, οικονομικού έτους 2014, δεν κατέστη δυνατό να εκδοθούν μέχρι 31.12.2014, μπορούν να πληρωθούν σε βάρος των πιστώσεων του τρέχοντος ή και του επόμενου οικονομικού έτους, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα. (άρθρο 94)

15.α. Οι Υπηρεσίες των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης με αρμοδιότητα τη μέριμνα για την ανάληψη υποχρεώσεων για εκτέλεση δαπανών τακτικής μισθοδοσίας του προσωπικού που πληρώνεται με την ειδικώς προβλεπόμενη διαδικασία, αποκτούν πλήρη πρόσβαση στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Δημοσιονομικής Πολιτικής (ΟΠΣΔΠ) εντός μηνός Δεκεμβρίου 2016, προκειμένου να εκτελέσουν τις απαιτούμενες ενέργειες και πράξεις για την προκειμένου πληρωμή των ανωτέρω δαπανών που αφορούν στον προϋπολογισμό του 2017.

β. Δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 3β του άρθρου 58 του ν. 4438/2016 περί ανάληψης υποχρεώσεων, στις υποχρεώσεις που αφορούν δαπάνες για υπερωριακή εργασία, αμοιβή για εργασία κατά τις εξαιρέσιμες δαπάνες και νυχτερινές ώρες, ειδική αποζημίωση για απασχόληση πλέον του ημέρες και νυχτερινές ώρες, ειδική αποζημίωση εκπαιδευτικών, οι οποίες πενθημέρου την εβδομάδα, υπερωριακή αποζημίωση εκπαιδευτικών, οι οποίες πραγματοποιούνται εντός του τελευταίου διμήνου του οικονομικού έτους 2016 και για την πληρωμή τους έχουν προβλεφθεί πιστώσεις στον προϋπολογισμό του επόμενου οικονομικού έτους, υπό την προϋπόθεση ότι η ανωτέρω πρόβλεψη εγγραφής των πιστώσεων στο επόμενο οικονομικό έτος βεβαιώνεται ειδικά από τον οικείο Γενικό Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών ή τον Προϊστάμενο Οικονομικών Υπηρεσιών. (άρθρο 95)

17.α. Προβλέπεται ότι, οι προϊστάμενοι των Δ.Υ.Ε.Ε. που εδρεύουν σε έδρα περιφέρειας καθίστανται κύριοι διατάκτες και για τις πιστώσεις που διατίθενται από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών στις Δ.Υ.Ε.Ε. που λειτουργούν στους λοιπούς νομούς οι οποίοι ανήκουν στα γεωγραφικά όρια της οικείας περιφέρειας.

β. Ως προς τις πιστώσεις που αφορούν στις Δ.Υ.Ε.Ε. στις νομαρχίες Ανατολικής και Δυτικής Αττικής κύριοι διατάκτες καθίστανται οι προϊστάμενοι των Δ.Υ.Ε.Ε. στις νομαρχίες Αθηνών και Πειραιά αντίστοιχα. (άρθρο 96)

18. Ορίζεται ότι, η ισχύς των διατάξεων των άρθρων 76-93 αρχίζει από την 1.1.2017, ενώ για τα άρθρα 94-96 από τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου.
(άρθρο 97)

19. Οι προθεσμίες παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου, για έκδοση πράξεων διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου και κάθε άλλης πράξης επιβολής φόρων, τελών, προστίμων ή εισφορών, που λήγουν την 31-12-2016, παρατείνονται κατά ένα (1) έτος από τη λήξη τους για υποθέσεις για τις οποίες έχουν εκδοθεί, κατά τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου ή θα εκδοθούν μέχρι την 31-12-2016 εισαγγελικές παραγγελίες, εντολές ελέγχου, έρευνας ή επεξεργασίας ή εντολές και αιτήματα διερεύνησης από δικαστική ή φορολογική ή ελεγκτική αρχή, καθώς και από την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης.
(άρθρο 98)

20. Συμπληρώνονται οι μεταβατικής ισχύος διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ., ν. 4172/2013), σχετικά με τα επιβαλλόμενα πρόστιμα σε περίπτωση εκπρόθεσμης ή μη υποβολής της κατάστασης ενδοοιμιλικών συναλλαγών και του συνοπτικού πίνακα πληροφοριών ως προς τις ενδοοιμιλικές συναλλαγές περιόδων που άρχισαν πριν από την 1-1-2012. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον οι διατάξεις του άρθρου 56 ή της παραγράφου 19 του άρθρου 72 του Κ.Φ.Δ. είναι ευνοϊκότερες για τον υπόχρεο, εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτές, ανεξάρτητα από τον χρόνο πραγματοποίησης των ενδοοιμιλικών συναλλαγών.
(άρθρο 99)

21. Τροποποιούνται, συμπληρώνονται και καταργούνται συγκεκριμένες διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013). Ειδικότερα:

α. Επανακαθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της αξίας της παραχώρησης ενός οχήματος σε εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα εντός του φορολογικού έτους. Πλέον (για τα εισοδήματα από 1-1-2016 και μετά) η εν λόγω αξία υπολογίζεται ως ποσοστό (από 4% έως 22%) της Λιανικής Τιμής Προ Φόρων (Λ.Τ.Π.Φ.) του οχήματος και ανάλογα με το ύψος αυτής. Η αξία αυτή μειώνεται βάσει παλαιότητας έως και 50%.

Από τις ανωτέρω διατάξεις εξαιρούνται τα οχήματα που παραχωρούνται αποκλειστικά για επαγγελματικούς σκοπούς και έχουν Λ.Τ.Π.Φ. έως 12.000 ευρώ.

β. Ορίζεται ότι, το ποσό που διανέμεται ή κεφαλαιοποιείται (στις περιπτώσεις κεφαλαιοποίησης ή διανομής κερδών για τα οποία δεν έχει καταβληθεί φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων) φορολογείται ως κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από την ύπαρξη φορολογικών ζημιών. Τα ανωτέρω εφαρμόζοντα για φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2017 και μετά.

γ. Οι διατάξεις σχετικά με την παρακράτηση φόρου εισοδήματος δεν εφαρμόζονται για το εισόδημα από μισθωτή εργασία που καταβάλλουν η Ιερά Κοινότητα, οι Ιερές Μονές του Αγίου Όρους και τα εξαρτήματα αυτών. Τα ανωτέρω ισχύουν για φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2014 και μετά.

δ. Αναστέλλεται για ένα ακόμα έτος (μέχρι 31-12-2017 από 31-12-2016), η ισχύς του άρθρου 41 του Κ.Φ.Ε., σχετικά με την φορολόγηση της υπεραξίας που προκύπτει από τη μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας με επαχθή αιτία.

ε. Ορίζεται ότι, κατ' εξαίρεση της παρ. 1 του άρθρου 278 του ν. 4364/2016 και για τις ανάγκες φορολογίας εισοδήματος, παραμένουν σε ισχύ οι διατάξεις του άρθρου 7 του ν.δ. 400/1970 περί τήρησης επαρκών τεχνικών αποθεμάτων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και οι κατ' εφαρμογή του εκδοθείσες υπουργικές αποφάσεις.

στ. Παρατείνεται και για το φορολογικό έτος 2016, η φορολόγηση σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τους μισθωτούς (δηλ. και με την εφαρμογή της διάταξης για τη μείωση του φόρου) για τους φορολογούμενους των οποίων το πραγματικό εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των 6.000 ευρώ και το τεκμαρτό το ποσό των 9.500 ευρώ, υπό τις λοιπές οριζόμενες προϋποθέσεις.

(άρθρα 100 - 101)

22. Τροποποιούνται και συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 39β του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000), σχετικά με το ειδικό καθεστώς καταβολής του φόρου κατά τον χρόνο είσπραξης της αντιπαροχής. Κατά βάση, διευρύνονται οι υποκείμενοι που μπορούν να ενταχθούν σε αυτό (με ετήσιο κύκλο εργασιών έως 2 εκατ. ευρώ αντί των 500 χιλ.), επανακαθορίζεται ο τρόπος ένταξης και εξόδου από αυτό κ.λπ.

(άρθρο 102)

23. Ορίζεται ότι, οι εξαιρέσεις των περιπτώσεων α', β' και γ' της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002 (από τον ειδικό ετήσιο φόρο των οριζόμενων νομικών προσώπων και οντοτήτων για τα ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα), εφαρμόζονται και στην περίπτωση που τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία κατέχουν τις ονομαστικές μετοχές, μερίδια ή μερίδες εταιρειών, με καταστατική έδρα στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (εφόσον τα κράτη αυτά δεν ανήκουν στα μη συνεργάσιμα κράτη), οι οποίες είχαν αποκτήσει ακίνητα μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2009, ήταν, κατά τον χρόνο φορολογίας, φορολογικοί κάτοικοι των εν λόγω κρατών και διέθεταν αριθμό φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.) του κράτους αυτού (αντί της ισχύουσας προϋπόθεσης να έχουν τα φυσικά αυτά πρόσωπα Α.Φ.Μ. στην Ελλάδα).

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται εφόσον τα πρόσωπα αυτά απέκτησαν Α.Φ.Μ. στην Ελλάδα μετά το χρόνο φορολογίας και εντός μηνός από τη δημοσίευση του υπόψη φορολογίας νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ισχύουν και για υποθέσεις εκκρεμείς ενώπιον της Φορολογικής Διοίκησης ή για υποθέσεις για τις οποίες εκκρεμεί η προθεσμία άσκησης ενδικοφανούς ή δικαστικής προσφυγής ή ενδίκου μέσου καθώς και για υποθέσεις για τις οποίες οι σχετικές πράξεις έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν κοινοποιηθεί.

Για τη χορήγηση της εξαίρεσης στις περιπτώσεις αυτές επιβάλλεται το πρόστιμο της περίπτωσης ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 54 του Κ.Φ.Δ., ήτοι 2.500 ευρώ, για κάθε έτος καθυστέρησης απόκτησης του Α.Φ.Μ. (άρθρο 103)

24. Συμπληρώνονται οι διατάξεις του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001) και συγκεκριμένα:

α. Με Αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων:

- προσδιορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις υπό τις οποίες επιχειρήσεις ναυπήγησης και επισκευής πλοίων μπορούν να λειτουργούν ως Ελεύθερα Τελωνειακά Συγκροτήματα,

- καθορίζεται η διαδικασία για την τροποποίηση και επέκταση των λειτουργούντων στην Ελλάδα Ελεύθερων Τελωνειακών Συγκροτημάτων, Ελεύθερων Τελωνειακών Χώρων και Χώρων Τελωνειακής Επίβλεψης.

β. Προβλέπεται ότι, στις περιπτώσεις εφοδιασμού αεροσκαφών με καύσιμα τα οποία εξέρχονται από φορολογικές αποθήκες και δεν παρέχεται απαλλαγή είτε από Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) είτε από Φ.Π.Α., οι αναλογούντες κατά περίπτωση φόροι βεβαιώνονται και εισπράττονται έως την εικοστή ημέρα του επόμενου μήνα από το μήνα παράδοσης των καυσίμων (αντί κατά τη θέση αυτών σε ανάλωση που είναι ο κανόνας). (άρθρο 104)

25. Υπάγονται, εφεξής, και τα ν.π.δ.δ. που εκμεταλλεύονται αποθήκες ή χώρους προσωρινής εναπόθεσης στην υποχρέωση παροχής εγγύησης προς διασφάλιση των οφειλομένων κάθε φορά προς το Δημόσιο δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων, για τα εμπορεύματα που αποθηκεύονται στους χώρους αυτούς. (άρθρο 105)

26. Ρυθμίζονται διάφορα θέματα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων. Ειδικότερα:

α. Μετατρέπεται μία (1) κενή θέση του κλάδου Διοικητικού-Οικονομικού, κατηγορίας ΠΕ της ανωτέρω Γενικής Γραμματείας σε θέση δικηγόρου με έμμισθη εντολή, η οποία πληρούται από δικηγόρο απασχολούμενο με πάγια αντιμισθία στο Δημόσιο ή σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου του δημοσίου τομέα, με την οριζόμενη επιστημονική κατάρτιση.

Ο δικηγόρος τοποθετείται στην αντίστοιχη θέση για ορισμένο ή αόριστο χρόνο, με κοινή απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού και του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων (ΓΓΔΕ), κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων. Σε περίπτωση που η θέση στην υπηρεσία από την οποία προήλθε έχει ήδη πληρωθεί, συστήνεται προσωποπαγής θέση στην υπηρεσία αυτή για την επαναφορά του δικηγόρου στην αρχική του θέση.

β. Περιέρχεται στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) το τμήμα της πάγιας προκαταβολής του Υπουργείου Οικονομικών που αφορά τον ειδικό φορέα 23-180, ως προς το ύψος, το είδος και το ποσοστό δαπανών που πληρώνονται σε βάρος του προαναφερθέντος ειδικού φορέα. Με απόφαση του Διοικητή της Αρχής καθορίζεται ο υπόλογος διαχειριστής αυτής.

γ. Ορίζεται ρητά ότι, οι κάθε είδους εσωτερική ή εξωτερική κινητικότητα υπαλλήλων της Α.Α.Δ.Ε. δεν επηρεάζεται από το γενικό κανόνα του ν.4440/2016, παραμένοντας στο καθεστώς του άρθρου 25 του ν.4389/2016.

δ. Καθορίζονται οι αρμοδιότητες που ασκούνται κατά βάση από το Ειδικό Νομικό Γραφείο Δημοσίων Εσόδων της Α.Α.Δ.Ε. **(άρθρο 106)**

27. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία στελέχωσης και εν γένει οργάνωσης και λειτουργίας του Συντονιστικού Επιχειρησιακού Κέντρου που υφίσταται στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων. **(άρθρο 107)**

28.α. Προβλέπεται ότι, η δυνατότητα διάθεσης παραγόμενου έτοιμου προϊόντος απόσταξης από Μικρούς Αποσταγματοποιούς (διήμερους), πραγματοποιείται εφεξής, υπό την υποχρέωση: i) έκδοσης λογιστικών στοιχείων σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα και ii) τήρησης ενημέρωσης λογιστικών αρχείων. Τα εν λόγω πρόσωπα, υποχρεούται σε έκδοση παραστατικού διακίνησης του προϊόντος μέχρι τον τελικό προορισμό του, εκτός αν εκδίδεται άμεσα λογιστικό στοιχείο αξίας. Αναφέρονται οι περιπτώσεις προσώπων που εξαιρούνται από την ανωτέρω διάταξη.

β. Προβλέπεται επίσης, η επιβολή διοικητικών κυρώσεων με τη μορφή προστίμου:

- πεντακοσίων (500) ευρώ, στους μικρούς αποσταγματοποιούς οι οποίοι διαθέτουν ή διακίνουν το προϊόν χωρίς τα προβλεπόμενα λογιστικά στοιχεία ή συνοδευτικά παραστατικά ή δεν τηρούν λογιστικά αρχεία,

- χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, στους μικρούς αποσταγματοποιούς οι οποίοι διαθέτουν προς εμπορία προϊόν που προορίζεται αποκλειστικά για ιδία κατανάλωση.

γ. Ορίζεται ως χρόνος έναρξης ισχύος των προαναφερόμενων ρυθμίσεων η 1-8-2017. **(άρθρο 108)**

29. Παρατείνονται εκ νέου, αυτοδικαίως, από τη λήξη τους (31-12-2016), μέχρι τις 31-12-2019, οι συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του ειδικού επιστημονικού προσωπικού του ΟΔΔΗΧ. Οι προαναφερόμενες συμβάσεις, σε καμιά περίπτωση δε μετατρέπονται σε συμβάσεις αορίστου χρόνου. **(άρθρο 109)**

30. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την λειτουργία των καζίνο. Ειδικότερα προβλέπονται τα εξής:

α. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, χορηγείται μία (1) άδεια λειτουργίας καζίνο εντός της περιοχής του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού – Αγίου Κοσμά. Για την χορήγηση της άδειας λαμβάνεται υπόψη το Σχέδιο Γενικής Διάταξης, όπως αυτό ορίζεται στην από 14-11-2014 Σύμβαση Αγοραπωλησίας Μετοχών μεταξύ του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Λαμδα Development Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών και Αξιοποίησης Ακινήτων και του Ελληνικού Δημοσίου, ως εκ τρίτου συμβαλλόμενου, όπως

έχει τροποποιηθεί και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4422/2016.

Για την χορήγηση της ανωτέρω άδειας διεξάγεται διεθνής πλειοδοτικός διαγωνισμός, με προκήρυξη του Υπουργού Οικονομικών. Με όμοια απόφαση, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες διεξαγωγής του διαγωνισμού, όπως η σύσταση και η συγκρότηση Επιτροπής Διαγωνισμού, ο τρόπος και τα κριτήρια αξιολόγησης και άλλες λεπτομέρειες που αφορούν στην εν γένει διαδικασία, το χρονοδιάγραμμα, και την κατακύρωση.

β. Εμπλουτίζεται η παρεχόμενη εξουσιοδότηση προς την Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.) και ορίζεται ότι, σε περίπτωση μετεγκατάστασης, δύναται να τροποποιούνται, το ειδικό ετήσιο τέλος υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και τα αντισταθμιστικά οφέλη, τα οποία συμβατικά έχουν αναλάβει να παρέχουν τα καζίνο προ της μετεγκατάστασής τους, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν υπεραξία που δημιουργείται για την επιχείρηση καζίνο από την μετεγκατάσταση αυτή.

γ. Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η μεταφορά της επιχείρησης καζίνο του Μον Παρνές από την Πάρνηθα σε θέση εκτός των ορίων του Δήμου Αθηναίων μετά την παρέλευση δέκα οχτώ μηνών από την δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου.

Η μετεγκατάσταση της επιχείρησης του Καζίνο Πάρνηθας, η ακριβής θέση υλοποίησης της νέας επένδυσης, οι κτιριακές εγκαταστάσεις ορίζονται με απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π. που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως κατόπιν πρότασης της επιχείρησης. Με την πρόταση μετεγκατάστασης συνυποβάλλονται, μεταξύ άλλων: α) Πλήρες Επιχειρηματικό Σχέδιο για τη λειτουργία του καζίνο στη νέα του θέση, σε βάθος πενταετίας, β) οι πηγές και οι φορείς χρηματοδότησης της επένδυσης μετεγκατάστασης, γ) αναλυτική επιμέτρηση του κόστους μετεγκατάστασης, δ) αναλυτική εκτίμηση του άμεσου δημοσιονομικού οφέλους που προκύπτει από τη μετεγκατάσταση, του κοινωνικού κόστους/οφέλους που αυτή συνεπάγεται, καθώς και των ωφελειών που θα προκύψουν για την εθνική οικονομία, ε) Μελέτη εκτίμησης του κατώτατου ορίου των νέων θέσεων εργασίας που αναμένεται να προστεθούν στις υφιστάμενες, στ) αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και έναρξης λειτουργίας της επένδυσης στη νέα θέση. Με την ίδια απόφαση της Επιτροπής τροποποιούνται σύμφωνα προς τα ανωτέρω οι όροι της άδειας του Καζίνο της Πάρνηθας.

Οι χρηματικές υποχρεώσεις του κατόχου της άδειας λειτουργίας εξακολουθούν να τον βαρύνουν, χωρίς άλλη αναπροσαρμογή, μέχρι την περαιτέρω αξιοποίηση των αναφερόμενων κτιριακών εγκαταστάσεων. Ο κάτοχος της άδειας λειτουργίας αναλαμβάνει, επίσης, και την υποχρέωση προστασίας και φύλαξης των ανωτέρω κτιριακών εγκαταστάσεων καθώς και τη συντήρηση και λειτουργία του λειτουργούντος τελεφερίκ και των αναγκαίων για τη λειτουργία αυτού κτιριακών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων.

(άρθρα 110 - 111)

31. Υπάγονται από 1-11-2016 και οι δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί του Κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005 στην προβλεπόμενη από το ν. 2322/1995

ενιαία διαδικασία παροχής της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου για την λήψη δανείων.

(άρθρο 112)

32. Τίθεται το νομικό πλαίσιο για τη βραχυπρόθεσμη μίσθωση ακινήτων στο πλαίσιο της οικονομίας του διαμοιρασμού. Ειδικότερα:

α. Ως οικονομία του διαμοιρασμού ορίζεται κάθε μοντέλο όπου κυρίως οι ψηφιακές πλατφόρμες δημιουργούν μια ανοικτή αγορά για την προσωρινή χρήση αγαθών ή υπηρεσιών που συχνά παρέχουν ιδιώτες.

β. Ορίζονται οι προϋποθέσεις για τις εν λόγω βραχυπρόθεσμες μισθώσεις, μεταξύ των οποίων είναι: **i)** Ο εκμισθωτής ή υπεκμισθωτής να είναι φυσικό πρόσωπο, εγγεγραμμένο στο «Μητρώο Βραχυχρόνιας Μίσθωσης Ακινήτων» που τηρείται στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών και **ii)** η καταχώρηση να μην αφορά περισσότερα των δύο (2) ακινήτων ανά ΑΦΜ δικαιούχου εισοδήματος.

γ. Σε περίπτωση μη τήρησης των ανωτέρω δύο προϋποθέσεων επιβάλλεται αυτοτελές διοικητικό πρόστιμο ύψους πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000) ευρώ. Το πρόστιμο αυτό επιβάλλεται υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου από το Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση και των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Τουρισμού, βεβαιώνεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και εισπράττεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε.. Από την διαπίστωση της παράβασης, ο εκμισθωτής ή υπεκμισθωτής υποχρεούται εντός της οριζόμενης προθεσμίας να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες συμμόρφωσης. Σε περίπτωση μη τήρησης εκ νέου των εν λόγω προϋποθέσεων εντός του ιδίου φορολογικού έτους από την έκδοση της πράξης επιβολής του προστίμου, το πρόστιμο αυτό επιβάλλεται στο διπλάσιο, και στην περίπτωση κάθε επόμενης ίδιας παράβασης, στο τετραπλάσιο του αρχικώς επιβληθέντος.

δ. Το εισόδημα που αποκτάται φορολογείται ως εισόδημα από ακίνητη περιουσία και ο εκμισθωτής ή υπεκμισθωτής υποχρεούται στην υποβολή Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας.

Η σχετική μίσθωση ακινήτου απαλλάσσεται του Φ.Π.Α.

ε. Για την εφαρμογή των ανωτέρω, διενεργούνται έλεγχοι από μικτά συνεργεία ελέγχου που αποτελούνται από υπαλλήλους των Υπουργείων Οικονομικών και Τουρισμού.

στ. Ως έναρξη ισχύος των ανωτέρω ορίζεται η 1-2-2017. (άρθρο 113)

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

Ρυθμίζονται θέματα αρμοδιότητας λοιπών Υπουργείων. Ειδικότερα:

1. Καταργούνται διατάξεις αναφορικά με τον ορισμό τεχνικών προδιαγραφών χώρων αποθήκευσης σταφιδοκαρπών και σύκων ως παρωχημένων τεχνολογικά ή επικαλυπτόμενων από νεώτερο δίκαιο.

(άρθρο 114)

2. Ορίζεται σε πέντε (5) έτη, από τρία (3) που είναι σήμερα, ο χρόνος διάρκειας κα των βεβαιώσεων συνδρομής των νόμιμων προϋποθέσεων για την άσκηση εμπορίας λιπασμάτων τύπου Β εξομοιούμενος με το χρόνο διάρκειας των αντίστοιχων βεβαιώσεων τύπου Α. (άρθρο 115)

3. Τροποποιούνται οι διατάξεις του ν.4177/2013 αναφορικά με τους κανόνες διακίνησης και αγοράς προϊόντων και παροχής υπηρεσιών και ειδικότερα:

- ορίζεται σε συνολικά τριάντα (30) ημέρες ετησίως, από είκοσι (20) που είναι σήμερα, η διάρκεια των ενδιάμεσων εκπτωτικών περιόδων,
- αίρεται η δυνατότητα πώλησης εμπορευμάτων ή παροχής υπηρεσιών με μειωμένες τιμές, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους,
- επιτρέπεται η προαιρετική λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων δύο (2) Κυριακές κατά τη διάρκεια των ενδιάμεσων εκπτωτικών περιόδων, που καθορίζονται με απόφαση του οικείου Αντιπεριφερειάρχη κ.λπ. (άρθρα 116 και 117)

B. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται, τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη ύψους **12 εκατ. ευρώ**, κατ' ανώτατο όριο, από τη θέσπιση του προγράμματος δημόσιων κληρώσεων αναφορικά με συναλλαγές που πραγματοποιούνται με τη χρήση μέσων πληρωμής με κάρτα ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής κ.λπ. (άρθρο 70)

2. Δαπάνη ύψους **11,050 εκατ. ευρώ** περίπου, από την αντιμετώπιση οφειλόμενων υποχρεώσεων του Υπουργείου Οικονομικών ετών 2014 και 2016. (άρθρο 94 παρ. 6 και 7)

3. Ετήσια δαπάνη, από την: **α)** μετατροπή πενήντα δύο (52) συνολικά θέσεων του κλάδου ΔΕ Δακτυλογράφων των τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας σε σαράντα έξι (46) ΠΕ Κατηγορίας διαφόρων Κλάδων και σε έξι (6) του Κλάδου ΥΕ/Φυλάκων, λόγω καταβολής διαφοράς αποδοχών. (άρθρο 31) Η δαπάνη εκ της αιτίας αυτής εκτιμάται στο ποσό των **150 χιλ. ευρώ** περίπου,

β) καταβολή αποζημίωσης και στους γραμματείς των επιτροπών και ομάδων εργασίας που συνιστώνται για την διεξαγωγή του πανελληνίου διαγωνισμού υποψηφίων δικηγόρων, το ύψος της οποίας εξαρτάται από την έκδοση κ.υ.α. (άρθρο 48 παρ.2),

γ) αντιμετώπιση των λειτουργικών εξόδων των συνιστώμενων τριών νέων Γραφείων της Γ.Ε.Γ.Κ.Α.Δ. (άρθρο 54 παρ.3)

4. Ενδεχόμενη δαπάνη, από τυχόν καταβολή αποζημίωσης στα μέλη της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής, που θα συσταθεί για την καδικοποίηση της νομοθεσίας για τα δικαστικά τέλη, παράβολα και λοιπές δαπάνες. (**άρθρο 43 παρ.1**) Η εν λόγω δαπάνη, η οποία εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός μελών, διάρκεια κ.λπ.), θα προσδιοριστεί με την κ.ν.α. σύστασης αυτής.

5. Απώλεια εσόδων, από: **a.** τη μεταφορά τυχόν υπολοίπων της κρατικής επιχορήγησης του καταργούμενου ν.π.δ.δ. «Ινστιτούτο Κρητικού Δικαίου» στον Δικηγορικό Σύλλογο Χανίων (εκτός φορέων Γενικής Κυβέρνησης), (**άρθρο 46**)

β. την εφαρμογή των ευνοϊκότερων για τις υπόχρεες επιχειρήσεις διατάξεων σχετικά με τα επιβαλλόμενα πρόστιμα σε περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής ή μη υποβολής της κατάστασης ενδοομιλικών συναλλαγών και του συνοπτικού πίνακα πληροφοριών, (**άρθρο 99**)

γ. την ελαστικοποίηση των προϋποθέσεων για την εφαρμογή των εξαιρέσεων των περιπτώσεων α', β' και γ' της παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 3091/2002 από τον ειδικό ετήσιο φόρο των οριζόμενων νομικών προσώπων και οντοτήτων για τα ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα. (**άρθρο 103**)

6. Μείωση εσόδων, για το έτος 2017, από την εξακολούθηση και για το φορολογικό έτος 2016, της φορολόγησης σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τους μισθωτούς (δηλ. και με την εφαρμογή της διάταξης για τη μείωση του φόρου) για τους φορολογούμενους των οποίων το πραγματικό εισόδημα δεν υπερβαίνει το ποσό των 6.000 ευρώ και το τεκμαρτό το ποσό των 9.500 ευρώ. (**άρθρο 101**)

7. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων, από τη διεξαγωγή ατελώς της διαδικασίας για την απαλλαγή των δικαιούχων ευεργετήματος πενίας από δικαστικά ένσημα ή παράβολα κ.λπ.. (**άρθρο 28**)

8. Νόμω απώλεια εσόδων από την αναστολή και για το έτος 2017 της ισχύος του άρθρου 41 του Κ.Φ.Ε., σχετικά με την φορολόγηση της υπεραξίας που προκύπτει από τη μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας με επαχθή αιτία. (**άρθρο 100 παρ. 5**) Η απώλεια αυτή εκτιμάται στο ποσό των **24 εκατ. ευρώ** περίπου.

9. Ενδεχόμενη νόμω απώλεια εσόδων, από την παροχή του κινήτρου της οικειοθελούς αποκάλυψης φορολογητέας ύλης παρελθόντων ετών, κατά τα ως άνω οριζόμενα. Όμως, από το εν λόγω κίνητρο άναμένεται, στην πράξη, να αυξηθούν τα έσοδα του επόμενου έτους, το ύψος των οποίων δεν μπορεί να προσδιοριστεί, καθώς εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα. (**άρθρα 57-59**)

10. Ενδεχόμενη μείωση ή αύξηση εσόδων από την δυνατότητα της Ε.Ε.Ε.Π., να τροποποιεί με απόφαση της το ειδικό ετήσιο τέλος υπέρ του

Ελληνικού Δημοσίου και τα αντισταθμιστικά οφέλη, σε περίπτωση μετεγκατάστασης των καζίνο. (άρθρο 110 παρ. 3)

11. Ετήσια αύξηση εσόδων από:

α. Την αλλαγή του τρόπου υπολογισμού της αξίας της παραχώρησης ενός οχήματος σε εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα. (άρθρο 100 παρ. 1)

β. Τη φορολόγηση του ποσού που διανέμεται ή κεφαλαιοποιείται (στις περιπτώσεις κεφαλαιοποίησης ή διανομής κερδών για τα οποία δεν έχει καταβληθεί φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων) ως κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από την ύπαρξη φορολογικών ζημιών. (άρθρο 100 παρ. 2)

γ. Τη ρύθμιση του νομικού πλαισίου για τη βραχυπρόθεσμη μίσθωση ακινήτων στο πλαίσιο της οικονομίας του διαμοιρασμού και την φορολόγηση των σχετικών εισοδημάτων. (άρθρο 113)

12. Αύξηση εσόδων από τη διεξαγωγή διεθνούς πλειοδοτικού διαγωνισμού για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας καζίνο εντός της περιοχής του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού – Αγίου Κοσμά, το ύψος της οποίας εξαρτάται από τα αποτελέσματα αυτού. (άρθρο 110)

13. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων, από:

α. την είσπραξη: **i**) αυξημένης δικαστικής δαπάνης που επιβάλλεται στον αιτηθέντα διάδικο, στις οριζόμενες περιπτώσεις (άρθρο 14 παρ.3), **ii)** τριπλάσιου παραβόλου (300 ευρώ) για την εισαγωγή στο ακροατήριο υποθέσεων με τό ένδικο βοήθημα της αγωγής, (άρθρο 22 παρ.3)

β. τη δυνατότητα επιβολής διοικητικού προστίμου στους δικαιούχους πληρωμής, λόγω μη τήρησης της υποχρέωσης ενημέρωσης των καταναλωτών σχετικά με την αποδοχή καρτών και μέσων πληρωμής, (άρθρο 66)

γ. την προσαύξηση του φόρου σε περίπτωση μη κάλυψης του ελάχιστου απαιτούμενου ποσού της οριζόμενης κλίμακας σχετικά με την πραγματοποίηση δαπανών μέσω ηλεκτρονικών συναλλαγών, (άρθρο 68)

δ. την επιβολή προστίμων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010, καθώς και σε περίπτωση μη υποβολής ή υποβολής ανακριβών στοιχείων, αναφορικά με τις κατά την παρ. 8 του άρθρου 62 του ν. 4170/2013, (άρθρο 73)

ε. την παράταση κατά ένα έτος των προθεσμιών παραγραφής για τις οριζόμενες φορολογικές υποθέσεις, (άρθρο 98 παρ. 2)

στ. την επιβολή προστίμων στους μικρούς αποσταγματοποιούς, για τυχόν παραβάσεις, σχετικά με τη διάθεση ή διακίνηση του παραγόμενου προϊόντος τους. (άρθρο 108)

14. Εξοικονόμηση δαπάνης, από τη μη επιχορήγηση εφεξής, του καταργούμενου ν.π.δ.δ. «Ινστιτούτο Κρητικού Δικαίου». (άρθρο 46)

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού ή/και των προϋπολογισμών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση

1. Ενδεχόμενη δαπάνη, από την αύξηση συνολικά κατά είκοσι (20) των θέσεων προσωπικού της Γ.Ε.Γ.Κ.Α.Δ., στην περίπτωση κάλυψης των θέσεων αυτών με μετατάξεις προσωπικού από φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης ή χωρίς παράλληλη κατάργηση των θέσεων αυτών στο φορέα προέλευσης. (**άρθρο 56**) Η εν λόγω δαπάνη, η οποία δεν έχει προσδιοριστεί από τους επισπεύδοντες, εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (κατηγορία, σχέση εργασίας, κ.λπ.) και εκτιμάται στο ποσό των **360 χιλ. ευρώ** περίπου ετησίως, κατ' ανώτατο όριο.
2. Απώλεια εσόδων, από τη μη δυνατότητα διενέργειας ελέγχων προς αναπλήρωση διαχειριστικού ελλείμματος, λόγω μείωσης του χρόνου παραγραφής αξιώσεων και φύλαξης των σχετικών δικαιολογητικών. (**άρθρο 56α**)

III. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών ν.π.δ.δ. και ν.π.ι.δ.

Ενδεχόμενη δαπάνη, από τη σύσταση προσωποπαγούς θέσης δικηγόρου, σε περίπτωση πλήρωσης της θέσης στο φορέα από τον οποίο προήλθε, κατά το χρονικό διάστημα που ο εν λόγω δικηγόρος είχε τοποθετηθεί στη Γ.Γ.Δ.Ε. (**άρθρο 108 παρ.1**)

IV. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών του ΤΑΧΔΙΚ και των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση

Από την εφαρμογή επιμέρους διατάξεων του Μέρους Τρίτου, σχετικά με τον επανακαθορισμό παραβόλων, τελών και δικαστικών εξόδων, επέρχεται, κατά περίπτωση :

α. μείωση των δημοσίων εσόδων ή/και των εσόδων των λοιπών δικαιούχων φορέων (ΤΑΧΔΙΚ, ΕΤΑΑ, ΕΟΠΥΥ), στις περιπτώσεις κατάργησης ή μείωσης υφιστάμενων παραβόλων και τελών [ενδεικτικά, κατάργηση τέλους δικαστικού ενσήμου στις αναγνωριστικές αγωγές (**άρθρο 33**), μείωση δικαστικού ενσήμου στις εργατικές διαφορές (**άρθρο 34**), μείωση παραβόλου μήνυσης και τέλους πολιτικής αγωγής (**άρθρο 40**)],

β. απώλεια δημοσίων εσόδων, με αντίστοιχη αύξηση των εσόδων του ΤΑΧΔΙΚ, από την αύξηση (από 20% σε 30%) του ποσοστού απόδοσης στο Ταμείο επί του καταβαλλόμενου ποσού του δικαστικού ενσήμου και την ως εκ τούτου μείωση του ποσοστού απόδοσης στον κρατικό προϋπολογισμό (από 80% σε 70%). Η εν λόγω απώλεια εκτιμάται για το έτος 2017, στο ποσό των **2,5 εκατ. ευρώ** (**άρθρο 42**),

γ. αύξηση των δημοσίων εσόδων ή/και των εσόδων των λοιπών δικαιούχων φορέων (ΤΑΧΔΙΚ), στις περιπτώσεις θέσπισης νέων παραβόλων [ενδεικτικά, παράβολο για τη χορήγηση αναβολής στην πολιτική και

διοικητική δίκη, παράβολο για την αίτηση εξαίρεσης στην ποινική δίκη (άρθρα 33 – 40)],

δ. αύξηση των εσόδων του ΤΑΧΔΙΚ, από την αύξηση επιμέρους εισφορών υπέρ αυτού (άρθρο 42).

Πέραν των ανωτέρω, το οικονομικό αποτέλεσμα που προκαλείται σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης, από την αυξομείωση λοιπών παραβόλων και τελών της πολιτικής, της διοικητικής και της ποινικής δίκης, εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (όγκος υποθέσεων ανά κατηγορία και δικαστήριο), για τα οποία το επισπεύδον Υπουργείο δεν έχει αποστείλει στοιχεία και ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατό να προσδιορισθεί. (άρθρα 33 – 42)

V. Επί του προϋπολογισμού του ΟΔΔΗΧ (ν.π.δ.δ. επιχορηγούμενο από τον κρατικό προϋπολογισμό/φορέας Γενικής Κυβέρνησης)

Συνολική δαπάνη ύψους **353,5 χιλ. ευρώ** περίπου, από την παράταση, για την επόμενη τριετία (μέχρι τις 31-12-2019), των συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του ειδικού επιστημονικού προσωπικού του ΟΔΔΗΧ, που λήγουν 31-12-2016. (άρθρο 109)

VI. Επί του προϋπολογισμού του ΤΑΧΔΙΚ (ν.π.δ.δ. μη επιχορηγούμενο από τον κρατικό προϋπολογισμό – φορέας Γενικής Κυβέρνησης)

Ετήσια δαπάνη ύψους **50 χιλ. ευρώ**, από την κατ' έτος επιχορήγηση του ν.π.δ.δ. «Ινστιτούτο Διεθνούς και Αλλοδαπού Δικαίου» (ν.π.δ.δ., μη επιχορηγούμενο από τον κρατικό προϋπολογισμό – φορέας Γενικής Κυβέρνησης). Το αποτέλεσμα αυτό είναι δημοσιονομικά ουδέτερο σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης. (άρθρο 51)

Αθήνα, 12 Δεκεμβρίου 2016

